

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INTEGROVANÁ
STŘEDNÍ ŠKOLA
POLYGRAFICKÁ

VÝTVARNÁ KULTURA

3. Mezopotámie a počátky písma

www.isspolygr.cz

Vytvořila:
Lenka Tichá

Integrovaná střední škola polygrafická,
Brno, Šmahova 110
Šmahova 110, 627 00 Brno

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na ISŠP
CZ.1.07/1.5.00/34.05381

9-Výtvarná kultura

DUM číslo: 3
Mezopotámie a počátky písma

Škola	Integrovaná střední škola polygrafická, Brno, Šmahova 110
Ročník	1. ročník (SOŠ, SOU)
Název projektu	Interaktivní metody zdokonalující proces edukace na ISŠP
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0538
Číslo a název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT.
Autor	Mgr. Lenka Tichá
Tematická oblast	Výtvarná kultura – specifika kultury a písma
Název DUM	Mezopotámie a počátky písma
Pořadové číslo DUM	3
Kód DUM	VY_32_INOVACE_03_VK_TI
Datum vytvoření	27.09.2012
Anotace	Zaměření na vyvození učiva o sumerské a babylonské kultuře a umění ve vztahu k písmu. Žáci se učí o architektuře, sochařství a písmu – sumerském vynálezu i významu písma pro další kultury.

Pokud není uvedeno jinak, je uvedený materiál z vlastních zdrojů autora

MEZOPOTÁMIE

Rozkládá se mezi řekami EUFRATEM a TIGRIDEM na území dnešního Iráku
Původní název z Bible Aram-Nacharaim = rovina dvou řek

ROZDĚLENÍ KULTUR

Dějiny mezopotámské civilizace jsou složité a rozdrobené do malých států

ŘÍŠE SUMERSKO-AKKADSKÁ za vlády Gudeye 4000 – 1150 př. n. (Starobabylonská)

ŘÍŠE ASYRSKÁ za vlády Aššurbanipala asi 885 – 606 př.n.l.

ŘÍŠE NOVOBABYLONSKÁ za vlády Nabukadnezara asi 604 – 538 př.n.l.

Již v období sumerském, kdy začíná **doba historická, která souvisí se vznikem písma a odděluje se tak od dlouhého období **doby prehistorické** z obrázkového písma se vyvinulo písmo klínové a rozvoj kultury všech národů byl významně ovlivněn**

Konec mezopotámské civilizace nastal roku 539 př. n. l. dobytím Babylonu Peršany

PÍSMO V MEZOPOTÁMII

vynález a vývoj sumerského písma byl základem pro rozvoj mnohých kultur

Byly nalezeny stovky
hliněných destiček
s klínovým písmem

1	𐀀	11	𐀀𐀀	21	𐀀𐀀𐀀	31	𐀀𐀀𐀀𐀀	41	𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀	51	𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
2	𐀁	12	𐀁𐀀	22	𐀁𐀀𐀀	32	𐀁𐀀𐀀𐀀	42	𐀁𐀀𐀀𐀀𐀀	52	𐀁𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
3	𐀂	13	𐀂𐀀	23	𐀂𐀀𐀀	33	𐀂𐀀𐀀𐀀	43	𐀂𐀀𐀀𐀀𐀀	53	𐀂𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
4	𐀃	14	𐀃𐀀	24	𐀃𐀀𐀀	34	𐀃𐀀𐀀𐀀	44	𐀃𐀀𐀀𐀀𐀀	54	𐀃𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
5	𐀄	15	𐀄𐀀	25	𐀄𐀀𐀀	35	𐀄𐀀𐀀𐀀	45	𐀄𐀀𐀀𐀀𐀀	55	𐀄𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
6	𐀅	16	𐀅𐀀	26	𐀅𐀀𐀀	36	𐀅𐀀𐀀𐀀	46	𐀅𐀀𐀀𐀀𐀀	56	𐀅𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
7	𐀆	17	𐀆𐀀	27	𐀆𐀀𐀀	37	𐀆𐀀𐀀𐀀	47	𐀆𐀀𐀀𐀀𐀀	57	𐀆𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
8	𐀇	18	𐀇𐀀	28	𐀇𐀀𐀀	38	𐀇𐀀𐀀𐀀	48	𐀇𐀀𐀀𐀀𐀀	58	𐀇𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
9	𐀈	19	𐀈𐀀	29	𐀈𐀀𐀀	39	𐀈𐀀𐀀𐀀	49	𐀈𐀀𐀀𐀀𐀀	59	𐀈𐀀𐀀𐀀𐀀𐀀
10	𐀉	20	𐀉𐀀	30	𐀉𐀀𐀀	40	𐀉𐀀𐀀𐀀	50	𐀉𐀀𐀀𐀀𐀀		

Babylónské číslovky v klínovém písmu
svislý znak značí 1, vodorovný 10

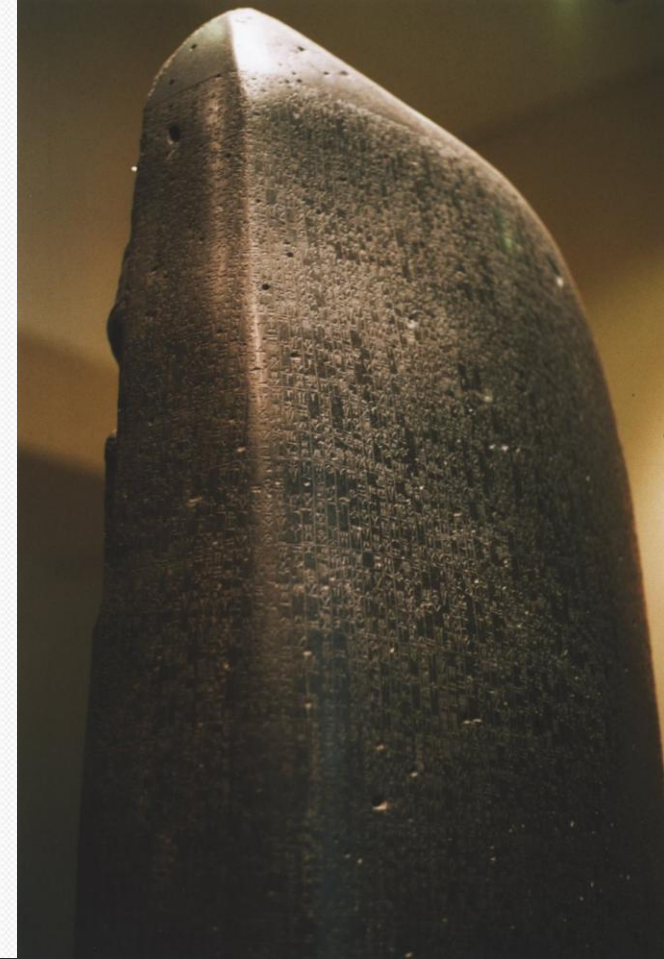
Aššurbanipal jako velekněz
a asyrské písmo v pozadí

CHAMMURAPIHO ZÁKONY

První zákoník světa - stéla z žuly ve tvaru sloup, která je pokryta 282 články

Hammurabi Stele

Integrovaná střední škola polygrafická,
Brno, Šmahova 110
Šmahova 110, 627 00 Brno

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na ISŠP
CZ.1.07/1.5.00/34.05381

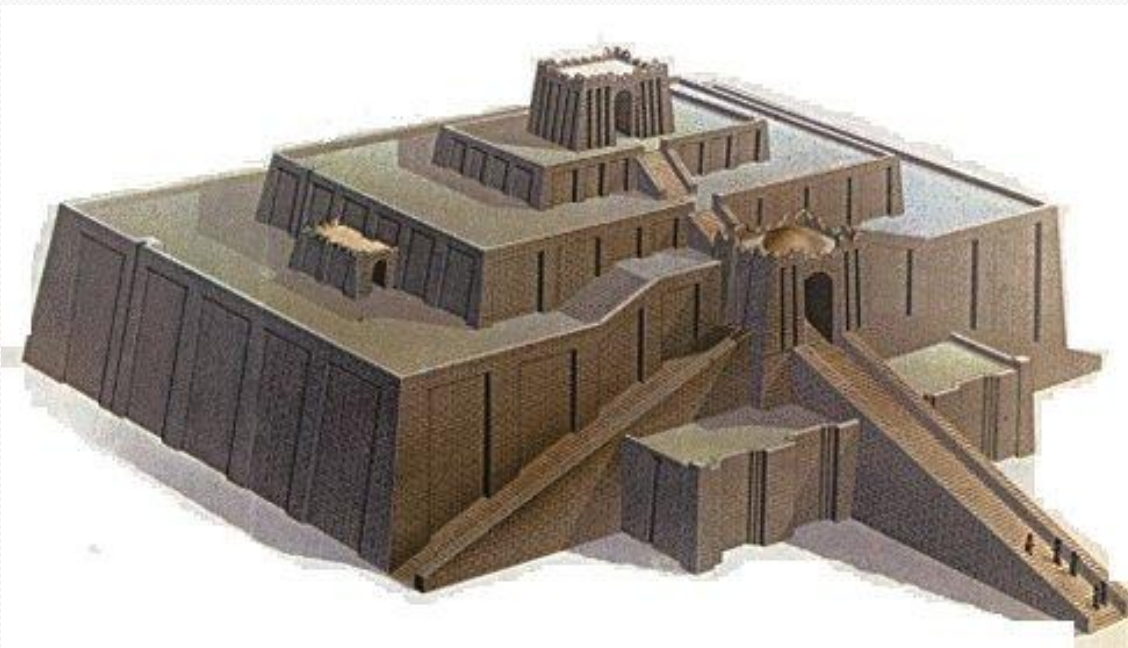
9-Výtvarná kultura

DUM číslo: 3
Mezopotámie a počátky písma
Strana: 6

ARCHITEKTURA V MEZOPOTÁMII

Ovlivnily ji podmínky – nedostatek kamene
většina památek se nedochovala, jsou to jen ruiny a hromady hlíny, zůstaly reliéfy

Nejvýznamnější jsou **chrámy ZIKKURATY** na vyvýšeném místě se svatyní nahoře
Je to několik teras nad sebou na jejichž vrchol vedlo schodiště

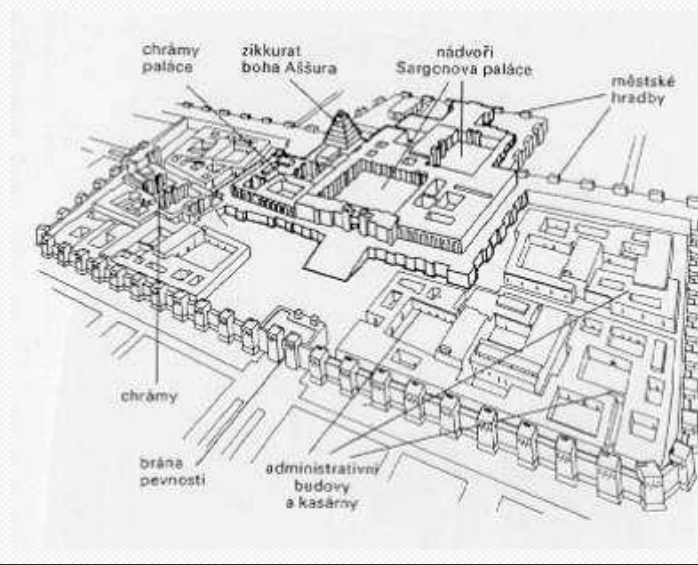

ARCHITEKTURA V MEZOPOTÁMII

paláce – byly jen ze sušených cihel a obložené keramickými kachlemi
největší a nejslavnější paláce se nacházely v hlaním městě **Babylon**

ÚKOL 1.

z internetu získej informace o Babylonu
vypiš nejvýznamnější stavby

ARCHITEKTURA V MEZOPOTÁMII

Nejvíce zachovanou památkou je proslulá IŠTAŘINA BRÁNA

Část převezená do Berlína a najdeme ji dnes v Pergamonském muzeu

ÚKOL 2.

zjisti další informace
kde se brána nachází ?
k čemu sloužila ?
proč byla postavená ?

Integrovaná střední škola polygrafická,
Brno, Šmahova 110
Šmahova 110, 627 00 Brno

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na ISŠP
CZ.1.07/1.5.00/34.05381

9-Výtvarná kultura

DUM číslo: 3
Mezopotámie a počátky písma
Strana: 9

SOCHAŘSTVÍ V MEZOPOTÁMII

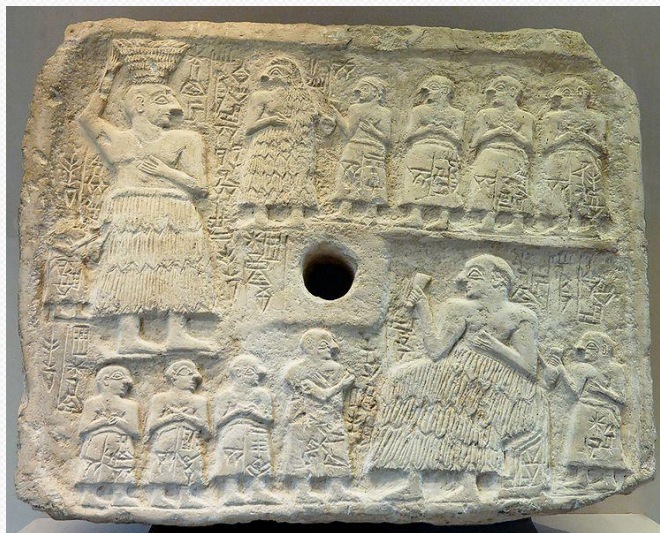
Je důležitou součástí architektury

Nejčastěji jsou to menší sošky králů – [Gudey](#)
součástí žulové sochy je i klínové písmo

ÚKOL 3.
zjistí z odkazu
další informace
o králi Gudeovi

VÝZNAMNÉ SOCHAŘSKÉ PAMÁTKY SUMERSKÉ

**Reliéf lagašského krále Ur-Nanše
s celoupanovnickou rodinou**

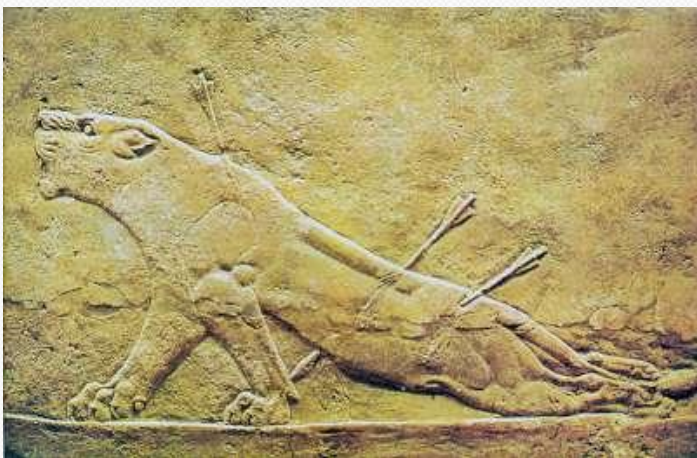
**Soška ženy – bohyně
s ptačí hlavou, nejstarší vykopávka 4. tisíciletí**

Sumerská nestvůra vytesaná z křišťálu

VÝZNAMNÉ SOCHAŘSKÉ PAMÁTKY ASYRSKÉ

Aššurbanipal při lovu

Raněná lvice, British Museum, Londýn

**Býk s lidskou hlavou
z brány paláce
v Chorsábádu**

Náramsinova stéla, akkádské období

ZDROJE

ČERNÁ, Marie. *Dějiny výtvarného umění*. ISBN 9788085970746.

ODEHNALOVÁ, Alena. PHDR. ALENA ODEHNALOVÁ. *Vybrané kapitoly z dějin kultury*. 1. vyd. Brno: CERM, 1997, 212 s. ISBN 80-720-4058-8.

Dějiny výtvarné kultury: Mezopotámie. [online]. 8. července 2008 v 19:20. [cit. 2013-12-19]. Dostupné z: <http://azart.blog.cz/0807/mezopotamie>

3.1 Sumersko- babylonské písmo. [online]. [cit. 2013-12-19].

3.1 Sumersko- babylonské písmo. [online]. lucisek2002. [cit. 2013-12-19]. Dostupné z:

VI. Období II. dynastie z Lagaše :: Mezopotámie :: Starověk (3000 př.n.l. - 476 n.l.). [online]. [cit. 2013-12-19]. Dostupné z: <http://forum.valka.cz/viewtopic.php/t/67423>